

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 glid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Pesamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Svobodno odušstvo v državnem zboru.

Gališki poslanec dr. Rydzovski je letos v spomladi nasvetoval, naj bi se zopet upeljale stare postave zoper odušstvo, in katere so liberalni poslanci bili odpravili ljudem, posebno kmetskim, v največjo škodo. Nasvet se je izročil posebnemu odboru. Preteče teden je ta v zbornici nasvetoval, kar je v 1/2 leta iztubtal, namreč: naj vlada zavolj prevelikega oduštva nekaj civilnih postav spremeniti da. O postavi zoper odušstvo pa ti liberalni gospodje še besedice niso črhili. Minister pravice je še celo trdil, da je preklic oduških postav, l. 1868. storjen popolnem nedolžen pri sedaj hudo razsajajočem oduštvu. To je federalistične, konservativne in katoliške poslance z žalostjo in nevoljo napolnilo. Vzdignili so se dr. Rydzovski, dekan žl. Pflügl, župnik Weber, dr. Kabat in Krzczunowicz ter izpovedali liberalcem nenavadno veliko britkih resnic.

Razkrivali so v zgovorni besedi vzroke in izvirke sedanjemu slabemu gospodarskemu stanju v Avstriji, posebno pa gredemu oduškemu roparstvu. Rekli so: krivi so najpoprej liberalni nauki, ki desetim božjim zapovedom krbajo javno veljavnost in čedalje bolj potrebno poštenost in pravičnost odpravljajo; krivi so liberalni poslanci, ki so kazenske postave zoper odušbe zatrli. Poprej je oduh ljudi skrivama odiral, sedaj sme pred sodnika stopiti, da mu ta, sicer s krvavelim srcem, ker vidi, da se jemlje 50, 100, 200, 500 in celo po 1000 procentov, mora dolžnika izdati, pobištvo temu zarubiti in posestvo prodati, večidel po d sodnijsko ceno. Na Českem so oduhu posestvo 4000 fl. cenjeno dobili za 850 fl. Kriva je liberalna stranka sploh, ki je v Avstrijo zaplodila grdo denarstveno barantijo. Ljudje, (tudi ministri bili so med njimi*) ki imajo denarje, sedaj rajši ž njimi na borzi igrajo, ali jih na oduške obresti dajajo, kakor da bi jih obrtniki in kmetijstvu v korist obračali. Kriv je, in sicer največ, preklic

*) Minister Banhans je moral zavolj takih reči odstopiti!

odduške postave l. 1868. Kajti od onih dob so se oduške pijevice strahovito pomnožile po vseh trgih in mestih, posebno tam, kder so Judi naseljeni, kakor na Gališkem. — Pred preklicem oduške postave l. 1867 smo v Gališkem šteli v 130 srenjah samo 194 dražb, po preklicu pa l. 1868 že v 187 srenjah 271 dražb; l. 1873. v 409 srenjah 614 dražb in l. 1874. v 633 srenjah 1026 eksekutivnih licitacij; v 13 letih bodo vsi manjši posestniki in mestjani razdražbani. Vse dobi, večidel judovski, oduh.

Take resnice, s takimi številkami zarobljene, so naposled vendar tudi liberalne poslance iznemirile in zato se je sprejel nasvet: naj vlada poskrbi tudi za kazenske postave zoper odušstvo. Sicer to ni veliko a vendar enkrat zopet nekaj. Kmetško ljudstvo pa ima priliko prepričati se, kde da so jegovi pravi prijatelji, ali med federalističnimi konservativci ali pa med večidel nemčurskimi liberalci!

Nova dača pri duhovnikih.

Noveji čas je nekako sovražen vsem pravicam ali privilegijam ter jih je že mnogo odpravil, zlasti pri duhovniškem stanu, na primer: da so poprej bili bogoslovci vojašine prosti. Toda gledé nalaganja davkov se pri duhovenstvu stare predprave strogo ohranjujejo in še nove dodajajo. Tako n. pr. plačujejo duhovniki deseti penez vsako deseto leto, kar pri nobenem drugem stanu ni v navadi, in sedaj se jim nalaga nova, posebna dača — za religiozni fond. Davki se računajo od vsega premoženja, brž ko dohodki presegajo pri škofu 15.000 fl., pri župniku 800 fl. in pri kaplanu 300 fl.

Za zgled postavimo semkaj slavno župnijo sv. Jurja v Ptaju, čije župnik so ob enem tudi dekan in prošt. Vse premoženje, kojemu je všteti tudi 6009 fl. ustanovnine ali štifting, je cenjeno na 90.829 fl., ki dajajo 2372 fl. 67 kr. čistega dohodka. Ker pa je plačilo župnikovo (kompeten-cija) nastavljeno samo na 800 fl., zato morajo sedanji prošt zavolj ostalih 1472 fl. plačati 10% dače